מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה העלילה ואת הדמויות בסיפור
- לזהות את הפער בין תדמית למציאות ואת תפקיד המספר
- לתרגל כתיבה יצירתית המבוססת על אירועי הסיפור

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הכרת הסיפור והסופרת

1. ב – רומא, איטליה
2. ב – ילדות, משפחה ועוני
3. ג – המספר – גיבור הסיפור
4. ב – יפה, מבריק ומלכותי

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – היא עבדה כמשרתת והייתה חולה
2. נכון – לפי הסיפור הכיתה בנתה לו תדמית מדומיינת
3. לא נכון – הוא פוגש אותו בחנות של הדוד
4. נכון – יש פער בין זמן ההתרחשות לזמן הסיפר
5. נכון – הוא לא עמד לצידו מול הביזוי

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. ראשון
2. משרתת
3. חנות
4. חרשן
5. חרטה

חלק ד' – התאימו דמות למאפיין שלה

- 1 – ד (מספר גיבור שמתחרט בבגרותו)
- 2 – ג (דמות ללא שם, תדמית מול מציאות)
- 3 – א (כונתה 'המשרתת', מתה במהלך הסיפור)
- 4 – ה (דמות קיבוצית שמבזה את החבר)
- 5 – ב (דמות שולית, בעל החנות)

חלק ה' – סדרו את אירועי חלק א' לפי הסדר הנכון

1. החבר מוערץ בכיתה ומכונה 'רב-מלאך'
2. אישה מגיעה לקחת אותו מבית הספר כל יום
3. החבר בוכה ליד שולחן המורה
4. מתגלה שהאישה הייתה אמו, שמתה
5. הכיתה מבזה את החבר והוא לא חוזר

חלק ו' – כתיבה יצירתית – עשר שנים אחר כך

1. מבנה מכתב לא רשמי מלא (פתיחה, גוף, סיום), לפחות 12 שורות, התייחסות לאירועים מהסיפור (בית הספר, החנות, המילה הפוגעת), עמדה ברורה לגבי התנצלות עם הנמקה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תדמית: יפה, עשיר, מלכותי; מציאות: עני, יתום, שוליה בחנות
- כי כנער הוא בייש את חברו ולא עמד לצידו, והבין זאת רק כמבוגר
- תשובה פתוחה – יש לבדוק הבנה שהתנהגות אחרת הייתה יכולה למנוע את הפגיעה

טיפים להפעלה:

- אפשר להקרין את המצגת לפני מילוי הדף כדי לרענן את פרטי העלילה
- מומלץ לדון בכיתה בשאלה 'האם העמידו פנים?' לפני כתיבת המכתב
- בחלק הפתוח כדאי לתת דוגמה קצרה למבנה מכתב לא רשמי לפני הכתיבה העצמאית

דף תרגול: החבר – אלזה מורנטה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסיפור 'החבר' מאת אלזה מורנטה מספר על חברות בין שני נערים, שמתערערת בגלל בושה ודעת הכיתה. המספר הבוגר מביט לאחור וחושף חרטה שנשארת שנים.

1 חלק א' – הכרת הסיפור והסופרת

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו עיר ומדינה חיה אלזה מורנטה?

א) פריז, צרפת ב) רומא, איטליה ג) לונדון, אנגליה ד) מדריד, ספרד

2. מהו אחד הנושאים המרכזיים בכתיבתה של מורנטה?

א) ספורט ותחרויות ב) ילדות, משפחה ועוני ג) מסעות בחלל ד) בישול וגינון

3. מי מספר את הסיפור?

א) הדוד ב) החבר ג) המספר – גיבור הסיפור ד) המורה

4. איך מתוארת תדמית החבר בתחילת הסיפור?

א) עני ומוזנח ב) יפה, מבריק ומלכותי ג) עצוב ושותק ד) זקן וחלש

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	האם של החבר הייתה עשירה ומכובדת	☐	☐
2	הכיתה דמיינה שהחבר עשיר, אבל הוא עצמו לא אמר זאת	☐	☐
3	בחלק ב' המספר פוגש את החבר בבית הספר	☐	☐
4	המספר, כמבוגר, מבין דברים שלא הבין כנער	☐	☐
5	בסוף הסיפור המספר ברח מהחבר בבושה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המספר מספר את הסיפור בגוף _____

2. אמו של החבר עבדה כ _____

3. בחלק ב' המספר פוגש את החבר ב _____ של הדוד

4. המילה הפוגעת שנאמרה לחבר הייתה _____

5. בסוף הסיפור נשארת אצל המספר תחושת _____

4 חלק ד' – התאימו דמות למאפיין שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. המספר	____	**א.** כונתה 'המשרתת', מתה במהלך הסיפור
2. החבר	____	**ב.** דמות שולית, בעל החנות
3. האם	____	**ג.** דמות ללא שם, תדמית מול מציאות
4. בני הכיתה	____	**ד.** מספר גיבור שמתחרט בבגרותו
5. הדוד	____	**ה.** דמות קיבוצית שמבזה את החבר

5 חלק ה' – סדרו את אירועי חלק א' לפי הסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הכיתה מבזה את החבר והוא לא חוזר
☐	מתגלה שהאישה הייתה אמו, שמתה
☐	החבר מוערץ בכיתה ומכונה 'רב-מלאך'
☐	החבר בוכה ליד שולחן המורה
☐	אישה מגיעה לקחת אותו מבית הספר כל יום

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית – עשר שנים אחר כך

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו מכתב לא רשמי: המספר כותב לחברו, או החבר כותב לאאוגוסטו, עשר שנים אחרי האירועים. השתמשו בפרטים ובתיאורים מהסיפור, וכתבו אם מתנצלים או לא ולמה.

כרטיס יציאה

מהו הפער בין התדמית של החבר לבין המציאות שלו?

מדוע המספר מרגיש חרטה גם בבגרותו?

מה לדעתכם היה קורה אילו המספר היה עומד לצד חברו בחנות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀